

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobců: **a) M. P.** a **b) V. P.**, oba zastoupeni Mgr. Tatánou Malmstedt Kolářovou, advokátkou, sídlem Bělehradská 1191/9, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, sídlem Zborovská 81/11, Praha, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2017, č. j. 053790/2017/KUSK, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2021, č. j. 46 A 108/2017 - 107,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobců **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad Sedlec-Prčice (dále jen „stavební úřad“) vydal dne 29. 9. 2016 pod č. j. SÚ/1540/2016-2 rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost žalobců o umístění stavby „*Novostavba rodinného domu v U.*“ na pozemku parc. č. X v kat. území U. u S. (dále jen „stavba“). Důvodem zamítnutí žádosti bylo negativní závazné stanovisko vydané dne 8. 2. 2016 pod č. j. ŽP/2116/2016 Městským úřadem Sedlčany (jako dotčeným orgánem na úseku ochrany přírody a krajiny) podle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Městský úřad Sedlčany dospěl v závazném stanovisku k závěru, že by umístěním stavby došlo k nepřipustnému zásahu do krajinného rázu.

[2] V odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu žalobci směřovali námitky zejména proti obsahu závazného stanoviska, které dle jejich názoru nezohlednilo příslib žalobců na osázení pozemku vzrostlou zelení, což by vedlo k minimalizaci zásahu do krajinného rázu. V této souvislosti poukázali na existenci lyžařského areálu Monínek (hotel a sjezdovku), stejně jako na zámek v osadě Jetřichovice a „další budovy s výraznými rozměry a barvami fasády“. Dle jejich názoru zamýšlená stavba nezasahuje do krajinného rázu, žalobci v této souvislosti upozornili na jiné (blíže nespecifikované) stavby, které nelze považovat za venkovský typ zástavby, a na nespecifikované dominanty socialistického realismu.

[3] Žalovaný (jako nadřízený orgán ochrany přírody) vydal dne 22. 3. 2017 pod č. j. 014439/2017/KÚSK „Změnu závazného stanoviska“. Provedl nicméně pouze formální (formulační) změnu a co do věcného obsahu potvrdil nesouhlas orgánu ochrany přírody s umístěním stavby z důvodu nepřipustného zásahu do krajinného rázu (dále jen „potvrzující závazné stanovisko“). Žalovaný měl vedle přezkoumávaného závazného stanoviska k dispozici také dvě odborná vyjádření zabývající se hodnocením vlivu stavby na krajinný ráz. Prvé odborné vyjádření zpracoval dne 18. 2. 2016 Zelený prostor pro život, z. s. a stavebnímu úřadu je v územním řízení předložili žalobci. Druhé odborné vyjádření zpracoval dne 5. 12. 2016 doc. Ing. arch. I. V., CSc. – ATELIER V a v odvolacím řízení je žalovanému předložil stavební úřad (viz podání ze dne 2. 1. 2017, č. j. SÚ/1540/2016-6). Na základě potvrzujícího závazného stanoviska žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání žalobců zamítl a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil s odůvodněním, že stavbu není možné umístit s ohledem na nepřipustný zásah do zájmů chráněných zvláštními právními předpisy (krajinného rázu).

[4] Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění rozsudku se krajský soud vypořádal s jednotlivými žalobními námitkami, z pohledu nyní vedeného řízení o kasační stížnosti jsou však podstatné pouze některé z těch, které žalobci v podané žalobě uplatnili. Proto Nejvyšší správní soud provede rekapitulaci pouze těch pasáží z odůvodnění napadeného rozsudku, které se vztahují k námitkám obsaženým v kasační stížnosti. V rámci přezkumu zákonnosti závazného stanoviska orgánu ochrany přírody (ve znění potvrzujícího závazného stanoviska) krajský soud hodnotil závěry v nich obsažené jako přezkoumatelné a opírající se o odborná skutková zjištění. Vypořádal se rovněž s námitkou, že žalovaný (jako odvolací stavební úřad i jako nadřízený orgán ochrany přírody) dle žalobců pominul vznesené důkazní návrhy a akceptoval nesprávná skutková zjištění, z nichž při vydání závazného stanoviska vycházel orgán ochrany přírody. Námitky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu, uplatňované v průběhu odvolacího řízení, krajský soud vyhodnotil jako neurčité. V této souvislosti upozornil, že poukaz žalobců na jiné rušivé stavby nebyl v odvolání nijak blíže specifikován (s výjimkou lyžařského areálu a zámku). Krajský soud rovněž odmítl názor, že měl žalovaný povinnost provést místní šetření, a konstatoval, že takový důkaz nebyl v průběhu odvolacího řízení navržen. Ve vztahu k existenci lyžařského areálu Monínek krajský soud nepřisvědčil žalobním námitkám s odůvodněním, že právě proto, že stavba takových rozměrů tvoří (dle názoru orgánu ochrany přírody) negativní dominantu lokality, je logické, že orgán ochrany přírody již odmítá v lokalitě připustit umístění dalších nadrozměrných staveb. Krajský soud se podrobně věnoval také povaze a obsahu obou odborných vyjádření (studií), včetně způsobu, jakým se s nimi vypořádal žalovaný v postavení nadřízeného orgánu ochrany přírody.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobci (dále též „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu obsáhlou kasační stížnost, v níž na desítkách stran rekapituluje dosavadní průběh správního řízení a vedou polemiku s předchozím postupem správních orgánů. Nejvyšší správní soud však již na tomto místě upozorňuje, že z velké části text kasační stížnosti pouze doslovně kopíruje text žaloby.

pokračování

Kasační námitky, které vůbec nesměřují vůči napadenému rozsudku, resp. proti důvodům, na kterých je rozsudek krajského soudu postaven, jsou podle § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nepřipustné, neboť se neopírají o důvody, které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009 - 77, č. 2103/2010 Sb. NSS). Proto Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné tyto námitky ani blíže rozvádět.

[6] Přípustné námitky obsahuje kasační stížnost na str. 19 a 20. Stěžovatelé předně krajskému soudu vytýkají, že nezrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, přestože skutkový stav věci, ze kterého správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, a že při jejím zjišťování byly porušeny procesní předpisy způsobem, který mohl ovlivnit zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Konkrétně stěžovatelé poukázali na nepřezkoumatelnost závazných stanovisek, která dle jejich názoru nesplňují zákonné požadavky, neboť jsou obecná a nesprávná, a nelze z nich zjistit, jak konkrétně stavba stěžovatelů zasahuje do krajinného rázu a z jakých důvodů je takový zásah nepřipustný. Stěžovatelé rovněž namítali, že žalovaný v postavení nadřízeného orgánu pouze bez dalšího převzal učiněná zjištění orgánu ochrany přírody a neprovedl (i bez návrhu) místní šetření, resp. místní šetření ve skutečnosti provedl, aniž by však o tom existoval záznam ve správním spisu a účastníci o něm byli informováni. Tím dle stěžovatelů došlo k porušení povinnosti seznámit účastníky řízení s podklady pro vydání rozhodnutí a umožnit jim se k nim vyjádřit, přičemž ani krajský soud toto pochybení nenapravil.

[7] Žalovaný práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] Ustanovení § 12 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny upravuje, že *krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině* (pozn.: zvýraznění podtržením - zde i dále v textu – provedl Nejvyšší správní soud).

[10] Podle § 12 odst. 2 téhož zákona platí, že *k umístování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. V § 90 odst. 1 věta druhá zákon o ochraně přírody a krajiny stanoví, že souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu.*

[11] Podle § 149 odst. 3 správního řádu (ve znění účinném do 31. 12. 2017) *jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Dle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je toto ustanovení „projevem zásady ekonomie řízení. Bylo by zbytečné pokračovat v jakémkoliv řízení, pokud bylo v jeho průběhu zjištěno, že žádosti není možné vyhovět. Tuto zásadu správní řád z roku 2004 reflektuje i v ostatních řízeních (§ 51 odst. 3)“* (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 - 113, č. 2434/2011 Sb. NSS, bod [47]).

[12] Podle odst. 4 téhož ustanovení správního řádu *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Zákonností*

a správnosti vydaného závazného stanoviska se tedy k odvolacím námitkám uplatněným proti závaznému stanovisku zabývá primárně „odvětvově“ příslušný nadřízený správní orgán. Potvrzující závazné stanovisko vypracované v souzené věci žalovaným v tomto postavení pak má z procesního hlediska rovněž formu závazného stanoviska (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 4 As 241/2014 - 30, č. 3214/2015 Sb. NSS).

[13] Soudní přezkum závazného stanoviska (jakožto závazného podkladu pro rozhodnutí ve věci samé) je s ohledem na znění § 75 odst. 2 s. ř. s. umožněn právě v rámci soudního přezkumu konečného rozhodnutí ve věci samé, nikoli samostatně (již výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 75/2009 - 113). V projednávaném případě se proto krajský soud správně zabýval vedle rozhodnutí žalovaného ve věci umístění stavby rovněž zákonností závazného stanoviska a potvrzujícího závazného stanoviska, jejichž závěr povolení umístit stavbu stěžovatelů do území vyloučil.

[14] Jak Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 3. 2. 2016, č. j. 3 As 86/2014 - 49, rovněž citovaném krajským soudem: „*Pojem krajinný ráz je typickým příkladem neurčitého právního pojmu; v jeho případě zákonodárce v ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. stanoví interpretační vodítko ve smyslu příkladného výčtu jeho charakteristických znaků („přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti“), i uvedení jeho konkrétních prvků, pomocí příkazu k zachování „významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka a vztahů v krajině“.* Hodnocení, zda, případně do jaké míry může určitý záměr zasáhnout do krajinného rázu tak, že ho změní nebo sníží, je čistě otázkou dokažování. (...) Dospějí-li tedy orgány ochrany přírody na podkladě provedeného dokažování k závěru, že daný záměr změní nebo sníží krajinný ráz do míry, která vylučuje zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonického měřítka nebo vztahů v krajině, nemají na výběr, jaký právní následek s takto zjištěným skutkovým stavem spojí, a musí rozhodnout, že se souhlas s umístěním a povolení stavby neudělují. Pro úplnost je nicméně vhodné dodat, že *“zásah do krajinného rázu” se ani při sebevětší snaze nedá jednoduše objektivizovat pomocí matematických či fyzikálních veličin, a proto vždy bude, alespoň do určité míry, subjektivním skutkovým hodnocením.*“

[15] V obecné rovině lze skutková zjištění potřebná pro hodnocení zásahu do krajinného rázu rozdělit do dvou okruhů. V rámci prvního z nich je správní orgán povinen shromáždit dostatek podkladů k zodpovězení otázky, co se v daném konkrétním případě rozumí „přírodní, kulturní a historickou charakteristikou určitého místa“, jaké „významné krajinné prvky, zvláště chráněná území, kulturní dominanty“ se v rozhodném místě nacházejí, jak se v krajině projevuje „harmonické měřítko“ a čím se vyznačují „vztahy v krajině“. Na místě druhém se pak správní orgán zabývá tím, jak a do jaké míry tyto významné krajinné prvky, zvláště chráněná území, kulturní dominanty krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině budou negativně dotčeny umístěním zamýšleného záměru.

[16] Stěžovatelé namítali, že závazné stanovisko a potvrzující závazné stanovisko jsou nepřezkoumatelná a nesplňují zákonné požadavky, neboť jsou obě obecná ve skutkových zjištěních a ve zbytku nesprávná. Nelze z nich zjistit, jak přesně a čím umístěvaný záměr stavby stěžovatelů do krajinného rázu zasahuje a proč je takový zásah nepřípustný. Nejvyšší správní soud se však s těmito námitkami neztotožňuje. Ve shodě s krajským soudem uvádí, že závazné stanovisko konkrétně popisuje jak krajinný ráz dotčené krajiny (str. 2 a 3), tak způsob a míru, jakým by záměr stavby do krajinného rázu zasáhl (str. 3 a 4). Krajina přírodního parku Jistebnická vrchovina je dle závazného stanoviska krajinou malebnou a harmonickou s vyrovnaným podílem lesní zeleně, zemědělských ploch a se zástavbou seskupenou do malých venkovských sídel, osad a izolovaných stavení. Venkovská zástavba je tvořena chalupami, statky, uzavřenými dvory a samostatně stojícími rodinnými domy. Kulturní dominanty tvoří sakrální stavby převyšující okolní zeleň a lyžařské centrum Monínec, které však závazné stanovisko zmiňuje jako negativní

pokračování

dominantu krajiny (výslovně hovoří o jeho sjezdovkách). Konkrétně osada Jetřichovice, u níž má být stavba realizována, je tvořena převážně venkovskou zástavbou přízemních (případně dvoupodlažních) domů a hospodářských stavení. Specifickým prvkem je Jetřichovický zámek. Ke způsobu a míře zásahu záměru stavby stěžovatelů do popsaného krajinného rázu závazné stanovisko konkrétně poukazuje na to, že stavba je příliš rozměrná a vysoká (12 m), a tedy do krajiny nezapadá a ruší ji. Z hlediska konkrétních prvků krajinného rázu, které právní úprava výslovně přikazuje chránit, dojde dle závazného stanoviska k nepřípustnému narušení „harmonického měřítká“ a „vztahů v krajině“. V této souvislosti závazné stanovisko poukazuje na problém „vlastního komunikačního prostoru“ stavby, čímž má na mysli neprovázanost stavby (umístované samostatně do svahu nad osadou) se zastavěným historickým prostorem osady. Stavba by na vyvýšeném místě nad osadou vytvářela novou negativní dominantu a rušila by široké okolí. Závazné stanovisko dále vytýká záměru stavby nesoulad navrženého architektonického řešení s estetikou krajiny. Závazné stanovisko existenci navrhované cizorodé stavby pro její netypičnost nepovažuje za souladnou s místním krajinným rázem, byť připouští ojedinělý výskyt podobně velkých staveb, které však považuje za negativní prvky.

[17] Nejvyšší správní soud tak přisvědčuje hodnocení krajského soudu, dle kterého je přezkoumávané závazné stanovisko srozumitelné, vnitřně konzistentní, přesvědčivé a je možné z něj přesně určit, čímž záměr stavby stěžovatelů nepřípustně zasahuje do krajinného rázu (ve zkratce shrnuto svojí velikostí, výškou a architektonickým ztvárněním, to vše s ohledem na umístění stavby do svahu nad osadou mimo stávající zástavbu). Krajský soud proto nepochybil, pokud závazné stanovisko (a potvrzující závazné stanovisko) neshledal nezákonným, neboť splňuje zákonné požadavky, které již dříve vyložila judikatura Nejvyššího správního soudu (viz výše).

[18] Rovněž úvaze krajského soudu o předběžné opatrnosti správních orgánů, které dospěly ve vztahu k příslibu stěžovatelů stran zachování stávajících stromů a jejich nové výsadby k závěru, že ji nelze považovat za dostatečnou garanci udržení kvality krajinného rázu, nelze nic vytknout (bod 36 rozsudku). Zůstává totiž otázkou, zda by s ohledem na umístění stavby na horizont nad osadou bylo její „odclonění“ zelení ze všech pohledových os vůbec možné (s ohledem na velikost stavby, její výšku a architektonické ztvárnění, které není v oblasti tradiční).

[19] K výtkám stěžovatelů, že žalovaný v roli nadřízeného orgánu ochrany přírody pouze bez dalšího převzal zjištění podřízeného orgánu ochrany přírody a krajský soud namítaná pochybení nenapravit, Nejvyšší správní soud uvádí, že ani těmito námitkami stěžovatelů nepřisvědčil. V prvé řadě Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že žalovaný měl při přezkumu závazného stanoviska orgánu ochrany přírody k dispozici rovněž dvě odborná vyjádření (uvedená výše v bodě 3 rozsudku). Z potvrzujícího závazného stanoviska je patrné, že s těmito podklady v řízení pracoval a zohlednil je (str. 4 a 5). Již z této skutečnosti je tedy zřejmé, že žalovaný nepostupoval tak, že by bez dalšího převzal závěry orgánu ochrany přírody, nýbrž závěry vyslovené žalovaným jsou jeho vlastním hodnocením skutkového stavu, plynoucího mimo jiné ze dvou odborných vyjádření. Skutečnost, že zjištěný skutkový stav žalovaný vyhodnotil shodně jako orgán ochrany přírody (tedy že umístovaný stavební záměr nepřípustně zasáhne do krajinného rázu), neznamená, že názor podřízeného orgánu ochrany přírody beze zbytku převzal. Nejvyšší správní soud již v minulosti k povaze odborných vyjádření (resp. znaleckých posudků) a jejich roli při posuzování přípustnosti zásahů do krajinného rázu uvedl, že „znalec by se jistě mohl zabývat skutkovými aspekty krajinného rázu - tedy tím, co tvoří přírodní, kulturní a historickou charakteristiku místa, jaké jsou zde významné krajinné prvky, případně kulturní dominanty, a jaké konkrétní aspekty staveb jsou určující pro zachování harmonického měřítká a harmonických vztahů v krajině; posouzení míry a kvality zásahu do krajinného rázu však nelze správním orgánům odejmout“ (rozsudek ze dne 5. 11. 2008 č. j. 1 As 59/2008 - 77, č. 1946/2009 Sb. NSS). Zcela v intencích citovaných závěrů také žalovaný postupoval, využil-li ty části obou odborných vyjádření,

kteřá se zabývala skutkovými okolnostmi, avšak právní posouzení míry zásahu do krajinného rázu (v čemž se již vyjádření lišila) sám provedl.

[20] Ani námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu při zpracování závazného stanoviska a potvrzujícího závazného stanoviska Nejvyšší správní soud (ve shodě s krajským soudem) neshledal důvodnou. Rozhodnutí žalovaného (vydané jím v postavení nadřízeného stavebního úřadu) podmíněné potvrzujícím závazným stanoviskem (vydaným v postavení nadřízeného orgánu ochrany přírody) vycházelo nejen z vlastních poznatků prvostupňového orgánu ochrany přírody vtělených do závazného stanoviska, ale rovněž (jak bylo uvedeno výše) ze skutkových zjištění plynoucích z odborných vyjádření, která se podrobně věnují jak charakteru krajiny a jejích jednotlivých prvků, tak možnému dotčení těchto prvků a krajinného rázu záměrem stavby.

[21] K námitce stěžovatelů, že žalovaný měl i bez návrhu provést místní šetření, které stěžovatelé pokládali za nezbytné vzhledem k tvrzené existenci jiných nadrozměrných staveb v krajině, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem upozorňuje, že podle § 50 odst. 3 správního řádu *je správní orgán povinen zjištit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Avšak pouze v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost* (pozn. soudu: o které se v tomto případě nejednalo), *je správní orgán povinen i bez návrhu zjištit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch tobo, komu má být povinnost uložena.* Na účastnících řízení o umístění stavby tak ohledně namítané existence obdobných staveb v krajině leželo přinejmenším břemeno konkrétních tvrzení. Stěžovatelé však v průběhu celého správního řízení nepřinesli žádná konkrétní tvrzení o jiných identifikovatelných stavbách obdobných jejich stavebnímu záměru. Neučinili tak ani při podání žádosti o územní rozhodnutí, kdy již disponovali negativním závazným stanoviskem, které chtěli poukazem na existenci jiných staveb rozporovat, ani v podaném odvolání (včetně jeho doplnění). Jediné konkrétní stavby, které zmínili, souvisely s lyžařským areálem. S nimi se však správní orgány vypořádaly v závazném stanovisku a poukázaly na ně jako na negativní dominantu krajiny. Žalovaný při přezkoumávání závazného stanoviska a posuzování zásahu záměru do krajinného rázu vycházel mj. ze dvou odborných vyjádření obsahujících konkrétní popis skutkového stavu, který považoval z hlediska okolností důležitých pro ochranu veřejného zájmu za dostatečně zjištěný. Proto nepovažoval za potřebné provádět místní šetření. Pokud tedy stěžovatelé chtěli rozporovat obsah závazného stanoviska a skutkový stav, o který se opíralo, měli v prvé řadě tvrdit konkrétní skutečnosti jsoucí v rozporu se závěry obsaženými v závazném stanovisku a navrhnout k těmto tvrzením důkazy, případně požadovat konání místního šetření. To však v průběhu správního řízení neučinili.

[22] Nad rámec shora uvedeného nicméně Nejvyšší správní soud poukazuje na již dříve vyslovený závěr v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2008, č. j. 7 Ca 219/2007 - 58, č. 2108/2010 Sb. NSS: *„Při posuzování snížení či změny krajinného rázu (...) je nutné vedle sebe hodnotit stav, pro nějž se určitá krajina či její část stala jedinečnou (at' z hlediska přírodního, historického, architektonického či jiného), a stav, jak bude vypadat po umístění stavby. Soublas nelze zdůvodnit pouze tím, že se v dané lokalitě umísťuje množství jiných nových staveb, a pominout tak po staletí budovanou charakteristiku místa.“* Judikatura správních soudů dlouhodobě vychází z myšlenky, že jednotlivé stavby z minulosti narušující nevhodně krajinný ráz nejsou legitimním ospravedlněním pro další budoucí stavby, které by krajinný ráz rovněž narušovaly. Přestože krajina zpravidla nemůže být udržována v původním stavu, smyslem ochrany krajinného rázu je zabránit takovému přetvoření krajiny, které bude na dlouhou dobu nevratné, a to takové krajiny, která je něčím jedinečná, přičemž její přetvoření na jiný typ krajiny je z dlouhodobého hlediska i veřejného zájmu horší než ponechání krajiny původní. Nejvyšší správní soud má proto za to, že ani případně tvrzená a prokázaná existence dalších staveb obdobných jejich záměru (z hlediska hmoty, výšky, polohy a architektonického výrazu), které již krajinný ráz v současnosti narušují, by důvodem povolení dalšího negativního zásahu do krajinného rázu býti nemohla.

pokračování

[23] K dílčí námitce, že žalovaný místní šetření ve skutečnosti provedl, aniž by o tom existoval záznam ve spise a účastníci řízení byli o jeho konání informováni, krajský soud správně uzavřel, že tato námitka nemá oporu ve správním spisu. Nebylo-li místní šetření vůbec konáno, jak potvrdila pověřená zaměstnankyně žalovaného při ústním jednání soudu, přirozeně o něm nemohl být pořízen žádný záznam, který logicky ani není obsažen ve správním spisu.

[24] Nejvyšší správní soud tak nezjistil, že by skutkový stav věci, ze kterého správní orgán vycházel, neměl oporu ve spisech nebo s nimi byl v rozporu, nebo že by při jeho zjišťování došlo k porušení procesních předpisů způsobem ovlivňujícím zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Na základě výše uvedených skutečností tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. poslední věty zamítl.

[26] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé (žalobci) neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu